2026D35761

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Binnen de vaste commissie voor Europese Zaken heeft een aantal fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 30 juni 2026 inzake de geannoteerde agenda van de Raad Algemene Zaken van 14 juli 2026 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 3453) en de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken d.d. 22 juni 2026 inzake het verslag van de Raad Algemene Zaken van 16 juni 2026 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 3449).

De voorzitter van de commissie,
Van Meetelen

Adjunct-griffier van de commissie,
Moonen

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie
Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie
II Reactie van de Minister van Buitenlandse Zaken

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda ter voorbereiding op de Raad Algemene Zaken van 14 juli 2026. Naar aanleiding van deze agenda hebben de leden nog enkele vragen.

De leden van de VVD-fractie constateren dat het tijdens bovenstaande Raad onder andere zal gaan over de onderhandelingen over het Meerjarig Financieel Kader (MFK). Deze leden ondersteunen hierbij het uitgangspunt van de Minister dat de uitkomst van de onderhandelingen belangrijker is dan de snelheid. Hoe kijkt de Minister in dit kader naar het recente voorstel van Duitsland om de omvang van het Commissievoorstel met € 400 miljard te verlagen? En hoe beoordeelt de Minister de reactie van Eurocommissaris Piotr Serafin, die waarschuwt dat een verlaging van de omvang van het MFK vooral ten koste zal gaan van het moderniseren van de Europese begroting? Het Europees Parlement heeft ook verschillende opties geopperd voor meer eigen middelen, waaronder een Europese digitale heffing, bijdragen vanuit de cryptosector, heffingen op online kansspelen en aanpassingen aan bestaande klimaat- en luchtvaartheffingen. Daarnaast moet het Iers voorzitterschap aan de slag met een voorstel op dit terrein in opdracht van de Raad. Wat is de verwachting van de Minister waar dit voorstel op uit zal komen? Kan de Minister een overzicht verstrekken van alle opties die zijn geopperd en wat Nederland hiervan vindt? Hoe staat de Minister in de discussie over de omvang van de groene uitgaven? In het huidige onderhandelingskader is de voorgestelde doelstelling dat 35% van de MFK-uitgaven moet bijdragen aan klimaat- en milieudoelstellingen nog niet politiek vastgelegd. Wat is hier de verwachting van de Minister? En hoe voorkomt de Minister dat een dergelijke doelstelling ten koste gaat van andere doelstellingen zoals het versterken van het concurrentievermogen in de EU? Hoe beoordeelt de Minister het bereikte compromis over het do-no-significant-harm-beginsel (DNSH)?

De leden van de VVD-fractie merken voorts op dat er gesproken zal worden over de prioriteiten van het Iers voorzitterschap van de Europese Raad. Defensie is hierbij één van de prioriteiten. Terecht, aldus deze leden. Welke impact verwacht de Minister dat het feit dat Ierland als voorzitter een lange geschiedenis kent van neutraliteit, en het feit dat Ierland relatief weinig (0.2% van het BNP in 2023) uitgeeft aan defensie-uitgaven, heeft op het materialiseren van deze prioriteit? Verwacht de Minister daarnaast dat het belang van de agrarische sector in Ierland impact zal hebben op de onderhandelingen voor het MFK, met name op de onderhandelingen rond het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid?

De leden van de VVD-fractie constateren dat er ook stil zal worden gestaan bij de vereenvoudigingsagenda van de Europese Commissie. Deze vereenvoudigingsagenda is voor deze leden een cruciaal onderdeel van het versterken van het Europees concurrentievermogen van zowel grote

bedrijven als het MKB. De Minister geeft hierbij aan dat het belangrijk blijft om bij vereenvoudigingen ook een effectbeoordeling uit te voeren. Deze leden ondersteunen dit uitgangspunt, waarbij het wel belangrijk blijft dat dit niet of niet onredelijk ten koste gaat van voortvarendheid tijdens het wetgevingsproces. Hoe kijkt de Minister aan tegen de spanning tussen het uitvoeren van een effectbeoordeling en de behoefte aan snelheid en voortvarendheid?

De leden van de VVD-fractie constateren tot slot dat er zal worden stilgestaan bij het EU-toetredingsproces, met name van Montenegro en Albanië. Deze leden zijn hierbij verheugd met het feit dat zowel Montenegro als Albanië voortgang lijken te boeken. Hoe wordt hierbij voorkomen dat beide landen na het sluiten van de respectievelijke hoofdstukken terug zullen vallen? Welke consequenties is de Minister voornemens te verbinden aan eventuele terugval? In de geannoteerde agenda valt te lezen dat Montenegro vooralsnog lijkt te voldoen aan de regels voor douaneautoriteiten. Hoe beoordeelt de Minister in dit kader het risico dat deze leden identificeren waarbij het op papier lijkt dat het land voldoet aan de vereisten om grenscontroles op goederen te houden, maar waarbij dit na eventuele toetreding in de praktijk toch niet zo blijkt te zijn? Meent de Minister dat de Europese Commissie bij de beoordeling over de voortgang voldoende rekening houdt met deze spanning tussen theorie en praktijk? Denkt de Minister daarnaast dat Montenegro ook nog recht behoudt op assistentie bij de uitvoering van grenscontroles nadat het land lid van de EU is geworden, en is dit volgens de Minister wenselijk? Heeft de Minister daarnaast zich op de landen waarmee Montenegro samenwerkt bij het uitvoeren van grenscontroles? Wordt er hierbij gebruik gemaakt van hard- en software van niet-Europese bedrijven? Kan Nederland hierin inzicht vragen? Hoe kan hierbij volgens de Minister worden voorkomen dat landen als Rusland en China invloed krijgen op hoe Europese landen hun grenscontroles en de controle van goederen inrichten? Verwacht de Minister daarnaast dat Nederlandse bedrijven, en met name het MKB en toeristen in het kader van hoofdstuk 8 van het EU-uitbreidingsproces eerlijk geholpen kunnen worden bij juridische conflicten waarbij Montenegrijns recht (gedeeltelijk) van toepassing zal zijn?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken van 14 juli 2026 en hebben over het Meerjarig Financieel Kader en de Europese begroting nog enkele vragen.

De leden van de PVV-fractie constateren dat de Minister in de geannoteerde agenda schrijft zich in te zetten op beperking van de stijging van de EU-afdrachten en modernisering van het MFK. Tegelijkertijd stelt de Minister in de brief over het Commissievoorstel voor de EU-begroting 2027 (2026D34177) dat de prioriteiten uit dat voorstel grotendeels overeenkomen met de Nederlandse beleidsdoelstellingen. Kan de Minister toelichten welke onderdelen van de EU-begroting 2027 het inhoudelijk steunt, en welke onderdelen hij juist wil terugdringen of vergroten?

De leden van de PVV-fractie constateren dat de Minister-President tijdens het debat over de Europese Top van 18 en 19 juni 2026 heeft aangegeven dat het Cypriotische voorstel «niet goed genoeg» is en dat Nederland met andere landen optrekt voor een moderne begroting met een acceptabele omvang. Wat betekent «niet goed genoeg» concreet in bedragen, afdrachten en inhoudelijke prioriteiten?

De leden van de PVV-fractie constateren daarnaast dat de Minister-President tijdens hetzelfde debat heeft aangegeven dat de kritiek van de PVV op de verhoudingen in de begroting terecht was, onder meer omdat cohesie vele malen groter is dan veiligheid, defensie, migratie en grensmanagement. Tegelijkertijd schrijft de Minister van Financiën in de kabinetsbrief over de EU-begroting 2027 dat de prioriteiten uit het Commissievoorstel grotendeels overeenkomen met de Nederlandse beleidsdoelstellingen en prioriteiten. Kan de Minister toelichten hoe deze twee uitlatingen zich tot elkaar verhouden?

De leden van de PVV-fractie lezen in de geannoteerde agenda dat voor het kabinet de inhoud belangrijker is dan de snelheid van de onderhandelingen, terwijl het Ierse voorzitterschap streeft naar overeenstemming over het MFK voor het einde van 2026. Deze leden verzoeken de Minister aan te geven welke inhoudelijke verbeteringen minimaal nodig zijn voordat Nederland kan spreken van een aanvaardbaar onderhandelingsresultaat. Ook verzoeken zij de Minister toe te lichten of hij bereid is de onderhandelingen te laten vertragen wanneer het einde van 2026 nadert.

De leden van de PVV-fractie constateren dat de Minister-President tijdens het debat over de Europese Top heeft aangegeven dat het kabinet openstaat voor nieuwe eigen middelen. Deze leden verzoeken de Minister per mogelijk nieuw eigen middel aan te geven wat de verwachte gevolgen zijn voor Nederlandse burgers en bedrijven, en of deze lasten uiteindelijk kunnen doorwerken in hogere prijzen voor huishoudens.

De leden van de PVV-fractie lezen in de brief over de EU-begroting 2027 dat cohesie, veerkracht en waarden veruit de grootste begrotingscategorie blijft, terwijl veiligheid en defensie en migratie en grensmanagement veel kleiner zijn. Deze leden verzoeken de Minister toe te lichten hoe dit zich verhoudt tot de kabinetsinzet voor een modern MFK. Is de Minister bereid expliciet te pleiten voor minder geld naar cohesie en Brusselse waardenprogramma's, en meer Europese inzet op grensbewaking en migratiestop/-beperking, veiligheid en defensie?

De leden van de PVV-fractie verzoeken de Minister een overzicht te geven van begrotingsposten binnen de EU-begroting van 2027 en het toekomstige MFK die wat Nederland betreft geen prioriteit zouden moeten hebben. Deze leden verzoeken of de Minister daarbij expliciet kan ingaan op programma's rond Europese waarden, cultuur, gendergelijkheid, klimaat, externe geldstromen en cohesiebeleid.

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de Raad Algemene Zaken van 14 juli 2026. Deze leden hebben daarover enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de CDA-fractie lezen dat het Ierse voorzitterschap de Raad zal informeren over de voortgang van het Meerjarig Financieel Kader 2028–2034. Ook lezen deze leden dat de Minister inzet op beperking van de stijging van de Nederlandse EU-afdrachten en op modernisering van het MFK. Deze leden lezen dat de Minister de inhoud belangrijker vindt dan de snelheid van de onderhandelingen. Dat steunen zij. Kan de Minister toezeggen dat het kabinet zich niet laat vastzetten door de ambitie om voor het einde van dit jaar al overeenstemming te bereiken? Welke waarborgen zijn er dat snelheid niet ten koste gaat van degelijke parlementaire controle?

De leden van de CDA-fractie vragen daarnaast of het klopt dat Duitsland inmiddels heeft geëist dat het voorstel van de Europese Commissie met 400 miljard verminderd wordt. Zo ja, wat is het standpunt van Nederland hierin?

De leden van de CDA-fractie lezen dat Ierland tijdens het voorzitterschap inzet op concurrentievermogen, waarden en veiligheid en defensie. Deze leden kunnen deze prioriteiten steunen. Wel vragen zij of de Minister bereid is bij het Ierse voorzitterschap te pleiten om ook voortvarend in te blijven zetten op het reguleren van digitale diensten, ondanks dat veel van deze bedrijven in Ierland gevestigd zijn. Zo nee, waarom niet?

De leden van de CDA-fractie lezen dat de Minister vindt dat impactvolle voorstellen een effectbeoordeling nodig hebben en dat de Commissie aangeeft ervoor te willen zorgen dat deze voortaan in meer gevallen worden uitgevoerd. Kan de Minister toezeggen dat Nederland in beginsel geen steun geeft aan Omnibusvoorstellen met grote gevolgen als een goede effectbeoordeling ontbreekt? Deze leden vragen daarnaast hoe de Minister voorkomt dat vereenvoudiging leidt tot afzwakking van belangrijke doelen, zoals verantwoord ondernemen, consumentenbescherming, milieubescherming en eerlijke concurrentie.

De leden van de CDA-fractie vragen of de Minister een overzicht kan geven van welke hoofdstukken in de toetredingsonderhandelingen van enerzijds Albanië en anderzijds Montenegro nog niet gesloten zijn, en of hier een inschatting van een tijdsplanning aan te koppelen is.

II. Reactie van de Minister van Buitenlandse Zaken